

DÉLVIDEK

Z O M B O R, 1942. november 27.
Csihás Benő u. 3. II. évfolyam, 268. szám.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő
Levél cím: Zombor, p. f. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

Toulont is megszállták a tengely csapatai

Tartani kellett újabb francia szöszegéstől, amiért Hitler és Mussolini rendelkezésre leszerelték a francia csapatokat és meggátolták a flotta kifutását a tengerre – A francia flotta egy részét parancs ellenére elsüllyesztette a légénység – Eredményes védelmi harcokat vivnak a németek Sztalingrádnál, a Don és Volga között, valamint Toropoc vidékén – A bolsevistáknak óriási veszteségeik vannak – Tuniszban és Kirenajkában élénkebb a harci tevékenység – Újabb 19 ellenséges hajót süllyesztettek el a németek

A keleti arcvonalon fokozatosan tisztul a helyzet. A német és szövetséges csapatok egyre eredményesebben szállnak szembe a tömegáadásokat alkalmazó ellenséggel, amely nagy páncélos és gyalogsági erőkkel kísérelte meg a német állások felgöngyölítését. Mint a berlini jelentésekből kitűnik, a támadások legnagyobb részét eredményesen verték vissza a németek, azokon a helyeken pedig, ahol az ellenség számbeli túlsúlyával átmeneti eredményt ért el, megtették a megfelelő ellenintézkedéseket. A németek több szakaszon ellentámadásba lendültek.

Az Interinf. berlini hírszolgálat pénteki helyzetképe szerint a német és szövetséges hadosztályok Sztalingrádtól délre és északnyugatra erőteljes

ellentámadásokat

indítottak, amelyekkel visszavetették az ellenséget, és a bolsevisták tegnapi állásaiknál messzebbre vonultak vissza. Amíg ezen az arcvonalon szakaszon gyengül a Szovjet támadásainak ereje, addig Toropoc vidékén egyre makacsabbá válnak a harcok.

Megállapítja a hiriroda, hogy a Don mentén indított szovjet támadásokat legnagyobb részét a helyi német erők verték vissza. Egy kevésbé megerősített szakaszon a bolsevisták hatalmas páncélos erőket vetettek harcra és nagy erőfőlényükkel átmenetileg sikerült előretörniük, a németek azonban azonnal megtették a szükséges ellenintézkedéseket.

Valamennyi német jelentés kiemeli, hogy a bolsevisták borzalmas veszteségeket szenvednek ezekben a harcokban. Az Interinf. szerint azt a két szovjet hadosztályt, amely Zubkov irányából kezdte meg a támadást a németek oldalozó, majd összpontosított tüzzel borzalmasan megtizedelték. A bolsevisták azonban nem tudtak visszavonulni, mert visszavonulási utjukat a saját elzáró kötelékek zárták el. Ily módon a támadó hadosztályok kénytelenek voltak újból és újból rohamra indulni, mindaddig, amíg támadásuk a szó szoros értelmében vérbe fulladt. Ugyan így jártak azok a szovjet hadosztályok is, amelyek Toropectól délre, Velikije Lukinál sok páncélos és „Sztalin orgona” támogatásával indították meg támadásukat. A támadás összeomlott és a német fegyverek megtizedelték a támadókat.

A támadás összeomlott és a német fegyverek megtizedelték a támadókat.

A szovjet támadó arcvonal legészakibb szakaszán német páncélos gránátosok merész előretöréssel elvágták összeköttetéseiktől a betört szovjet támadó éket, és körülkérték és felmorzsolták az ellenséget. Az ellenség maradványai letették a fegyvert és a németek 800 foglyot ejtettek. Ezzel itt a foglyul ejtett és átszökött bolsevista katonák száma 6200 lett.

Az a német hadosztály, amelyet moszkvai jelentések szerint már felmorzsoltak a bolsevisták, tegnap Sztalingrád vidékén messzire visszavetette a támadó ellenséget és 1800 foglyot ejtett. A németek zsákmányoltak egy hangszórós kocsit is. A szovjet hangszórós akkor került a németek kezébe, amikor javában működött és felszólította a német katonákat, adják meg magukat.

A harcok sikerét nagy mértékben segítik elő a nagy tömegben harcbavetett német csata és bombázó repülőgépek, amelyek mindenütt támogatják a gyalogság harcait. Ezek a gépek a déli arcvonalon szakaszon megtámadták 125 megrekedt szovjet gépjárművet és 300 fogatolt járművet, amelyeket teljesen megsemmisítettek.

Északafrikában

ugyancsak az a helyzet, hogy a tengelycsapatok napról-napra kedvezőbb körülmények közé kerülnek. A Nemzetközi Sajtótájékoztató Iroda pénteki jelentése szerint Kirenajkában a nyolcadik angol hadsereg páncélos kötelékei, amelyek szerda óta újból érintkezésben állanak Rommel utóvédeivel, csak a legnagyobb óvatossággal nyomulnak előre és még azokkal a kisebb német-olasz alakulatokkal is kerülnek a harcot, amelyekkel Rommel Ágedábia vidékén hátrahagyott. Ezt a magatartást az idézett hiriroda azzal indokolja, hogy Montgomery csapatai olyan veszteségeket szenvedtek, hogy kerülniük kell a harcot. A német légierő itt is ura a légitérnek és nagy területekre kiterjedő támadásaival a legkomolyabb veszteségeket okozza az ellenségnek. Az angolok éppen motoros járművekben szenvednek el pótolhatatlan veszteségeket, amelyekre pedig a sivatagi háborúban a legna-

gyobb szükség van. Ennek tulajdonítható az a körülmény is, hogy az ausztráliai gyalogság csak lassan nyomul előre. A britek minden gépjárművet utánpótlás szállítására használnak és a csapatok gyalog teszik meg az utat. Eddig csak a megrongált utak képeztek nehézséget az angoloknak; most már azonban a rossz

időjárás is gátolja előrejutásukat. Montgomery két előredobott hadosztálya és hadseregének zöme között mintegy 700 kilométernyi a távolság. A tengely állandó légitámadása, a rossz időjárás, a hosszú utánpótlási vonal és a tönkretett utak messzemenően érzetik hatásukat az angolok hadmozdulatain.

Német hadijelentés

Berlin, november 27.

A vezéri főhadiszállás pénteki hadijelentése közli, hogy a német és szövetséges csapatok megsemmisítették és szétverték egy szovjet lovas-hadosztály zömét és többszáz foglyot, valamint nagy zsákmányt ejtettek. A Volga és Don közötti vidéken kemény harcokban az ellenség véres veszteségei mellett meggyúsultak a szovjet támadások. A németek 55 szovjet páncélos harcikocsit megsemmisítettek. A zuhanóbombázó és csatagép kötelékek megsemmisítő hatásal támadták az ellenség csapatösszevonásait, járműoszlopait és gépesített alakulatait. A Volgán két szovjet motoros hajót elsüllyesztettek a németek.

A középső arcvonalon az ellenség folytatta támadásait, amelyek ér

zékeny bolsevista veszteségek mellett összeomlottak. A németek 192 szovjet páncélost szétlőttek. Harci és zuhanóbombázó repülőgépek ezen az arcvonalon szakaszon is nagy eredményt értek el az ellenség páncélosait, csapattáborait és egyéb célpontjait. A német erők a Néván meghiúsították a bolsevisták átkelési kísérleteit és 22 csapatszallító bárkát elsüllyesztettek.

Kirenajkában nagy ellenséges felderítő erőket vertek vissza a tengely csapatai. Tuniszban is eredményesen folynak a harcok, a németek sok ellenséges páncélost megsemmisítettek.

A német vadászok a Földközi tenger felett 5, a csatorna és német területek felett hat angol gépet lőtték le.

Villámgyorsan foglalták el a német-olasz csapatok a touloni erődöt

A német véderő főparancsnoksága közli még, hogy mint ismeretes az angol-amerikai csapatok francia-északafrikai partraszállása után a német-olasz csapatok bevonultak Franciaország meg nem szállt területére, hogy megakadályozzák ezen terület angolzász megszállását. Miután annak idején a francia hajóhad parancsnoksága kötelezte magát arra, hogy a hajóhad és a megmaradt szárazföldi csapatok beleilleszkedjenek Franciaország védelmébe, a Führer rendelkezése a tengely csapatok nem szállták meg Toulont és francia parancsnokság alatt hagyták a touloni flottát is, a francia csapatokat pedig nemcsak nem fegyverezték le, hanem még megerősítették, hogy alkalmasabbá tegyék a véde-

lemre. Az utóbbi időben francia katonai vezetők részéről egyre több szöszegés és szökési kísérlet fordult elő, az angolszász felbujtás pedig teret talált a touloni flotta vezetői között is, és attól lehetett tartani, hogy a pártütés itt is felüti a fejét. Hitler és Mussolini parancsára a német-olasz csapatok pénteken reggel meg szállták a touloni erődöt, lefegyverezték a francia katonaságot és meggátolták a flottát abban, hogy kifusson a nyílt tengerre. A német-olasz csapatok villámszerű gyorsasággal hejtették végre a parancsot és gyorsan megtörték az angolszász felbujtás ellenállást tanúsító ellenszereget. A touloni flotta egy részét elsüllyesztette a légénység a kapott parancs ellenére.

Német különjelentés:

Százhuszonháromezer tonnányi újabb 19 hajót süllyesztettek el a német tengeralattjárók

Berlin, november 27.

A vezéri főhadiszállás pénteken délben különjelentésben közölte, hogy a német tengeralattjárók az Északi Jegestengertől az Indiai óceán bejáratáig terjedő óriási hadműveleti területen erősen védett hajókaravánok ellen és partvázó támadások során újabb 19 ellenséges hajót süllyesztettek el 123.000 tonna vízkiszorítással.

A német tengeralattjárók ezen újabb eredménye súlyos csapás az ellenségnek az északi szovjet kikötők és a Középhelet felé irányított utánpótlás forgalmára.

Felbecsülhetetlen veszteségei vannak a Szovjetnek

A németek már jórészt megállították a bolsevista támadásokat a Don vidékén

Berlin, november 27.

Német Távirati Iroda jelentése szerint a keleti arcvonal déli részén megindított szovjet támadások négy főközpontból indultak ki:

1. A Kalmük szeptemberi északi és északnyugati irányban támad az ellenség. Ezt a támadást általában már feltartóztatottnak tekintik a németek.

2. A Sztalingrádtól északra fekvő mögöttes területéről indított támadás, amely már elakadt.

3. A Don és Volga közötti területen arról

a helyről indított támadás, amely a német záróvonalaktól északra fekszik. Itt a helyzet még mindig rendkívül zavaros és áttekinthetetlen.

4. Sztalingrád városának keskeny északi részéből indított támadás, amelynek hadászati szempontból semmiféle jelentősége nincs.

A helyzetet jellemzi, hogy a Szovjet állandóan újabb erőket kénytelen harcra vetni és felbecsülhetetlen mértékű veszteségeket szenvedett.

A Daily Express írja:

A tengely kellemetlen meglepetéseket készít elő

Róma, november 27.

A Stefani iroda angol lapszemléjében közli, hogy a brit sajtó megállapítása szerint az angol és amerikai erőknek nem sikerült megakadályozni a tengely összeköttetését Szardinia, Szicília és Tunisz között.

A Daily Express foglalkozva a tengely észak-afrikai tevékenységével azon gyanújának ad ki-

fejezést, hogy Németország és Olaszország kellemetlen meglepetéseket készítenek elő az angolszászok számára.

A New York Times erősen kifogásolja az amerikai tájékoztató hivatal politikáját és sérelmezi, hogy a hajóvesztésekről nem közölnek adatokat.

Zürzavaros a helyzet Algirban és Marokkóban

Párizs, november 27.

A francia sajtó értesülése szerint az amerikaiak által megszállt Algirban és Marokkóban rendkívül zürzavaros a helyzet. Casablancában az amerikai parancsnok kaszárnyafogságot rendelt el katonái részére, mert azok megengedhetetlen módon viselkedtek benschülött és francia nőkkel szemben. Eisenhower tábornok zászló alá hívta a marokkói és algériai tartalékosokat is, ezek azonban mindeddig sem felszerelést, sem ruhát nem kaptak. Amerikai jelentések szerint a mozgósítást csak fokozottan hajtják végre, mert be kell várni, amíg a felszerelés és ruha Amerikából megérkezik. Addig felszólították a behívott tartalékosokat, hogy maguk gondoskodjanak felszerelésükről.

A zsidóknak kitűnő üzletnek bizonyult az amerikai megszállás. Nagyon feltalálták magu-

kat, az amerikai hatóságok pedig rendkívül előzékenyek velük szemben. Különösen a pénzváltó zsidók használják ki a konjunkturát.

A Casablancában szabadonbocsátott vörös spanyolok súlyosan bántalmaztak nemzeti érzésű spanyolokat.

A Stefani iroda tangeri jelentése szerint a megszállt Francia-Északafrikában tömegesen tartóztatják le az ő szempontjukból megbízhatatlan elemeket az amerikaiak. Már annyi a tartóztatott, hogy három újabb gyűjtőtáborot szerveztek.

A Német Távirati Iroda viszont azt jelenti Tangerből, hogy Marokkóban fokozódik az arab lakosság elkeseredése amiatt, hogy az amerikaiak kedvezményezett helyzetet teremtettek a zsidók számára. Az összetűzések arabok és zsidók között napirenden vannak.

Tuniszban 11 angol harckocsit megsemmisítettek a németek

Berlin, november 27.

Az Interinf. jelentés szerint Tuniszban még mindig a Tunisz-algeriai határszélen folynak csak a harcok. Legutóbb a tengely csapatai elszánt támadást intéztek egy angol páncélos ala-

kulat ellen, bekerítették az ellenséget és 40 harckocsit közül 11-et elpusztítottak, a többi elemekül. Hét harckocsit üzemanyaghiány miatt hátrahagytak az angolok.

TURUL FILMSZÍNHÁZ
TELEFON: 328

Péntek-Kedd

GÁRDONYI GÉZA regénye:

ISTEN RABJAI

Főszereplők:

**Bulla Elma, Tasnádi Ilona
Lehotay, Szilassy, Maklari**

Pótműsor: magyar és olasz híradó.

SPANYOLORSZÁG MOZGÓSÍTOTT NÉGY KOROSZTÁLYT

Madrid, november 27.

(Stefani) A spanyol hadügyminisztérium elrendelte négy korosztály mozgósítását

KÉT KIVÁLÓ OLASZ REPULÓ HALALOS SZERENCSETLENSÉGE

Róma, november 27.

A Stefani iroda közli, hogy Magiero pilótazredes és Agello kapitány egy új repülőgéppel végzett próbarepülés során életét veszítette. Mindketten kiváló pilóták voltak, magas kitüntetések tulajdonosai és halalos szerencsetlenségük mély gyászt váltott ki.

LÉGMIRIADÓ SVÁJCBAN

Bern, november 27.

Péntekre virradóra ismét kétizben volt légmiriadó Svájc nyugati részében, Genfben és Lausanneban. Angol gépek repültek el Svájc felett.

A BOLGÁROK TULJEGYEZTÉK A HONVÉDELMI KÖLCSÖNT

Szófia, november 27.

Bulgáriában befejeződött a honvédelmi kölcsön jegyzése. A kormány hat milliárd levát irányzott elő, a lakosság azonban 6,388 millió levával tuljegyvezte a kölcsönt.

A nagyvilágból

Mentes ujonnan kinevezett szófiai török követ tegnap folytatott elsőizben megbeszélést Filov bolgár miniszterelnökkel.

Hétfőn svájci küldöttség érkezik Szófiába, hogy tárgyaljon a kereskedelmi egyezmény megújításáról. Ugyancsak november utolsó napjaira várják a finn kereskedelmi küldöttség megérkezését is.

Tegnap volt egy éve, hogy az amerikai kormány eljuttatta Japánnak az ismeretes rideghangu jegyzékét. Ebből az alkalomból Nomura volt washingtoni japán nagykövet Oszakában beszédet mondott, amelyben a végső győzelembe vett hite mellett tett bizonyosságot.

A keletázsiai gazdasági kerekasztal konferencia összeült Tokióban. Tozso miniszterelnök a keletázsiai államok gazdasági együttműködésének eredményességéről, a császári főhadiszállás és a haditengerészet sajtófőnökei pedig a háborus helyzetről számoltak be.

Németországba elutazott a kilencvenredik francia szakmunkás, akinek átadták az ismeretlen adakozó által felajánlott 10.000 frankos jutalmat.

A portugál ifjuság vezetője rádióbeszédet mondott a kommunizmus ellen. Hangoztatta, hogy a portugál ifjuság eszményei: az Isten, a haza, a család és a tulajdon. A kommunista ellenes állásfoglalás nem jelenti, mintha a gazdagok érinthetetlenek volnának.

Gibraltárban összeütközött két angol hajó. Az egyik bombarakománya felrobbant és mindkét hajó elsüllyedt.

Atheaen befejeződtek a német-olasz-görög tárgyalások, amelyek a tengely és Görögország árucserforgalmát szabályozták.

Roosevelt rendelete értelmében Amerikában december 1-én megkezdődik a benzín adagolása. A gumielátás terén is kritikus a helyzet.

Ismeretlen halott a félszerben

Meghalt az öreg csavargó, aki szállást kért éjszakára

Matarics Mátvás zombori lakos jelentette a rendőrségen, hogy meghalt házában egy ismeretlen csavargó, akinek éjjeli szállást adott. Matarics az Erkel Ferenc utca 26 számú házában lakik. Tegnap éjszaka bezörgetett hozzá egy ismeretlen, rongyos ruhájú öregember, aki arra kérte, hogy adjon neki éjjeli szállást, mert már nagyon fáradt és rosszul érzi magát.

Az öreg a székelykert sarkában lévő szalmában vetett magának ágyat. Reggel a házigazda fel akarta kelteni, de az öreg

csak nyögdecselt. Később amikor kimentek a félszerbe, az ismeretlen csavargó már nem élt.

A rendőrség a jelentés után kiszállt a helyszínre, de a halott csavargó személyazonosságát még nem sikerült megállapítani. A rendőrorvos véleménye szerint az ismeretlen körülbelül hatvan éves, ruhája és elhanyagolt állapota után itélve csavargó.

Az orvos megállapította, hogy az öreg halálát szívizélhüvely okozta.

Egészségvédelmi értekezés a vármegyén

Zomborban pénteken délelőtt a vármegyeháza nagytermében értekezletet tartottak a megyei főorvosok és ovónők dr. Vilmon Gyula vármegyei tisztifőorvos elnökletével. Az értekezleten az ovónők részére gyakorlati bemutató volt a gyermeknevelésről és több igen fontos kérdés megvitatására is sor került. Az értekezleten bábszínház bemutatót is rendeztek, s elhatározták, hogy a bábszínház bemutatókat a jövőben rendszeresítik majd az ovódáiban is.

Csütörtök délelőtt a megyei főorvosok tartották értekezletet a bács megyei zöldségesekkel.

Az értekezleten vitéz dr. Bajsay Ernő alispán helyett dr. Arnóti Sándor árvászeki elnök elnökölt. Megvitatották az Országos Zöldkereszt Egészségvédelmi Szövetség bácsbodrogvármegyei szervezetének jövő évi költségvetését és több orvos előadást tartott a trachoma elleni védekezésről, valamint a tüdő- és nemibeteg gondozásának nagy fontosságáról. Az értekezleten megállapították még az új tagdíjakat is.

A pénteki egészségvédelmi értekezlet lapzártakor még nem ért véget.

Kehes volt a ló,

a vádlottak padjára kerültek a lókupec cigányok

A zombori törvényszék dr. Hökl egyesbija Nikolics György sztapári, Jovánovics Milán és Jovánovics János őrszállási cigányokat, valamint Grujin Milán őrszállási földművest család vétségéért vonta felelősségre. A négy vádlott ellen az volt a vád, hogy ez év májusában Zomborban az egyik hetipiac alkalmával egy kehes lovat adtak el Samu Imre dorozslói földművesnek. A cigányok vallomása szerint a kérdéses sárga lovat Kerényen vették, de hogy kitől, azt nem tudják. Nikolics György elmondja, hogy a kérdéses napon Samu Imre megkérte a zombori lópiacra, hogy menjen vele lovat venni, mert mint hallotta Nikolics nagyszerű lószakértő. Ha sikerül a jó lóvásár, 5 pengő közvetítési díjat is kap a cigány. Ugyanezen a napon volt a lópiacra Jovánovics Milán is, akivel már előzőleg találkozott Nikolics. Jovánovicsnak volt egy lóva, amit el szeretett volna adni, meggyeztek, hogy a lovat eladják és amit 500 pengő felül kapnak érte, azon megosztottnak. Így vette meg a lovat Samu Imre. Samuné vallomása elmondja, hogy a ló nagyon tetszett neki a piacon, mert olyan eleven és szép volt, hogy hamarosan megalkudtak és a 650 pengő vételárát ki is fizették.

Este, amikor hazatértek, az új ló az istállóban elvettette magát és egész megmerevedtek a lábai: hörgött és sokáig erősen lihegett. Másnap elvitték Kerényre, ahol az állatorvos nem tudta megállapítani a ló betegségét, de azt mond

ta, hogy nem szabad kocsiba fogni. Samu Imre még aznap visszavitte a lovat Őrszállásra, ahol hiába kereste Jovánovicsot, majd mikor találkozott Nikolicsal, annak a lovat eladta 250 pengőért. A cigány a lovat elcserélte Sztapáron egy tehenért.

Jovánovics János elmondja, hogy a kérdéses napon tényleg Zomborban voltak a lópiacra. Kerényen vették a lovat, amelynek járulatvelét bátyja Szlavkó nevére állították ki. Tagadta, hogy a ló régi gazdája figyelmeztette volna, amikor átvette a lovat a 260 pengőért, hogy a ló beteg. A zombori piacon Jovánovics Milán vette meg a lovat 50 pengő foglalót adott azzal, hogyha a lovat eladta, a többi is megfizeti. Jovánovics Milán hamarosan vissza is jött és mondogta, hogy a lovat eladta 500 pengőért.

Grujin Milán szerepe nem tisztázódott. Állítása szerint ő adta a pénzt a cigányoknak a lóvásárlások lebonyolítására. Több lovat vettek Kerényen és az üzletben körülbelül 1000—1300 pengője forgott. Az ő tehenével cserélte el Nikolics a lovat, s így ismerkedett meg a cigányokkal. Jovánovics Szlavkónak is volt 700—800 pengője a közös üzletben.

Samu Imréné kihallgatása után a bizonyítási eljárás kiegészítésére a bíróság még néhány tanu kihallgatását rendelte el, majd a tárgyalást elnapolta.

320 szeretetcsomagot, 3 láda télihoimit és 1 láda szappant küldtek honvédeinknek a hódsági asszonyok

Az Egyesült Női Tabor hódsági szervezete gyűjtést rendezett, hogy karácsonyi szeretetcsomagokat küldjön hős honvédeknek a keleti arcvonalra. A gyűjtés eredményeként 320 másfélkilós szeretetcsomagot, három láda meleg télihoimit és egy láda szappant indítottak utnak a Vöröskereszt útján a keleti arcvonalra. Mindegyik szeretetcsomagban 1 üveg rumot vagy pá-

linkát, 20 db szalonnát, 2 doboz cigarettát, süteményeket, egy karácsonyfaágat gertyával, egy megszentelt rózsafüzért és néhány buzdító, lelkesítő sort tartalmazó levelet helyeztek el.

Az ENT elnöknője a Vöröskereszthez intézett levelében többek között ezeket írja:

Ha hős honvédeknek a csomaggal

együtt elküldhettük volna a mi érték való lelkesedésünket, ha ezek a szeretet csomagok magukkal vihetnék azt a meleg szeretetet, melyet itt a német községben a községnek a magyar hazához hű német leányai és asszonyai vállalva az igen kis számban itt élő anyaországi magyar asszonyokkal a csomagok elkészítésénél tanusítottak bizonyára a hősnék is könny tölne szemébe és érezné, hogy mi itthon értük élünk s dolgozunk s még nagyobb lelki erővel, még jobban markolná meg azt a kardot, amit most az istentelenség akar kezeiből kicsavarni.

Börtönbe juttatta a kendermag

A zombori törvényszék dr. Hökl egyes bíróját két rendbeli család vétsége miatt vonta felelősségre Amidzsity Nenád őrszállási lakost. Amidzsity még 1942-ben 64.000 dinárt vett fel Krémer Mihálytól és Geiszinger Jakabtól azzal az ígérettel, hogy Baranyából és Szlavóniából kendermagot szerez majd be. A pénzt azonban elköltötte a kendermagot pedig nem szállította le. A jugoszláv bíróságon annakidején 6 hónapi börtönre ítélték, a felszabaduláskor azonban Mitrovicáról hazatért.

Vallomásaiban elmondja Amidzsity Nenád, hogy nem ajánkozott a kendermag szállítására, hanem erre felkérték. Soha sem volt még ilyen megbízása és azt sem tudta, hogyan kell az üzletet lebonyolítani. Krémer megbízott benne és hármikor kért tőle pénzt, mindig adott neki. Baranyában egy Mikula Márk nevű emberrel ismerkedett meg, aki megígérte, hogy szerez kendermagot. Állítólag pénzt is adott Amidzsity Mikulának, de a pénzről nem kapott elismervényt. Később mikor kereste Mikulát, már nem találta.

Geiszingertől 6500 dinárt vett fel és he tekig hitegette, hogy a kendermag hamarosan megérkezik. Geiszingernek a 6500 dinár fejében 23 darab birkát adott, s akkor úgy egyeztek meg, hogy Geiszinger nem is tesz majd feljelentést ellene.

A tárgyaláson Krémer nem jelent meg és a bíróság elrendelte újbóli megidézését a tárgyalást pedig elnapolta.

Csalásokat követett el egy volt jugoszláv irnok

A zombori törvényszéken dr. Boldog egyesbíró előtt pénteken Vakanyac Miklós zombori és Sztanojev Milorád sztapári lakosok állottak vádlottként. A vád ellenük az volt, hogy 1940 júniusában 3000 dinárt alkartak kicsalni Rozemberg Miklós gazdálkodótól azzal az ígérettel, hogy Sztanojev Milorád, aki a zombori katonai referens mellett volt mint irnok, a gazdálkodó besorozott lovait felmenti. Rozemberg jelentést tett a rendőrségen, ugyanakkor azonban Vakanyacal megállapodott abban, hogy az egyik zombori vendéglőben találkoznak és a szóbanforgó 3000 dinárt átadja. A bankoktól a tavasz Rozemberg megjelölte és mikor megjelentek a detektívek, akik letartóztatták Vakanyacot, igazolhatta, hogy a pénz tőle származik.

Az ügyész indítványára, miután Sztanojev köztisztviselő volt a család elkövetésének idejében, a bíróság az ügyet a tanács elé tette át.

M. kir. rendőrség zombori kapitánysága. 4026/1942.

Tárgy: Elkobzott tárgyak árverése. HIRDETMÉNY.

A m. kir. rendőrség zombori kapitánysága közhírré teszi, hogy kihágási eljárás során elkobzott tárgyakat folyó évi december 7. napján délelőtt 9 órakor a rendőrkapitányságon tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fogják adni.

Zombor, 1942. november 23.

A kapitányság vezetője: Czako Zoltán s. k., m. kir. r. tanácsos.

ASSZONYOK ROVATA

ŐSZI KOSZTÜM

A redők ügyes alkalmazása látszatra könnyűvé, szinte tavasziassá teszi vonalát ennek az újszerű délutáni kosztümnek.

A kosztüm délutáni ruhából és rövid kabátból áll. A ruha felső részét három sor redőzés díszíti, amely azáltal, hogy három részben huzott nem erősíti. A sima derékrész díszíti a keskeny ezüstveretű bőröv. A szoknya deréktől körülbelül husz centiméter szélességben egészen sima innen azonban dusan huzott. A kabát boleroszerű, ha azt akarjuk, hogy jó meleg legyen lehet szőrmevel bélelni, de ebben az esetben csak ugyanazzal a szőrmevel bélelhetjük, amellyel a gallért is díszítettük. A bő, de sima boleroszerű kabát érdekességét a bő rancos ujjak képviselik. Mind vállban, mind csuklóban gazdag redők vannak. Csuklóban keskeny szőrme fogja le a redőket. A tutbán könnyű selyemhársonyhól vagy nehéz selyemből készíthet.

Jövőbe vezető utak

A leány és fiú gyermekek nevelése között mindig lényeges eltérés volt.

A fiút ösidőktől fogva az élet küzdelmeire nevelték. A lány nevelése ezzel szemben nem kívánt többet, minthogy képessé tegye otthonában rendet tartani, s az otthon meleggé varázsolni.

A fiú napjainkban csakugy, mint régen életrevaló nevelést kap, ellenben a jelenkor követelményeinek megfelelően a társadalmi irányelv a lányok helyzetén sokat változtatott.

Egy leánygyerekekben, ha jövőjét — amennyire lehet — egyengetni akarják ki kell fejleszteni mindazokat az adottságokat, amelyek egy család felkeltésére tehetik, de edzeni kell az élet küzdelmeire is, mert napjainkban nő létére is férfiasan kell állania az élet viharát.

Az nem képezi vita tárgyát, hogy a nő legfőbb hivatását — már természeti adottságánál fogva is — mint feleség és mint anya töltheti be leginkább. Azonban a kisebb nagyobb egyéni harcok és világraszóló háborúk közepette a családi tüzhelyek száma nagyon megfogyatkozott. Már régen ott tartunk, hogy nem minden lány számíthat arra, hogy egykor családi tüzhelynél melegítheti fel didergő lelkét. Az élet másik oldalán meg küzdőtér várja. (Nem is szólna arról, hogy a családi élet is mindig nehezebb küzdőtérre válik.)

Ha mindehhez számbavesszük még azt is, hogy senki sem tudhatja előre, milyen feladatot ró rá az élet, a lány nevelés és a felnőtt lányok önnevelése problémává súlyosodik.

Két ellenkező irányban haladó életuttra kell felkészülniük úgy, hogy bármire sodorja őket az élet, egyforma rátermettséggel teljesítsék kötelességüket.

Egy lánynak olyan odaadással kell készülnie a családi életre, mintha az biztosítva lenne számára. Tisztában kell lennie az asszonyra és családanyára váró feladatok felelősségével, súlyával és minden apró-cseprő gondjával. De ha készül is a családi életre céltudatos nyugalommal kell lemondania róla, ha az élet úgy hozza

magával, hogy nem a családban, hanem kenyérkereső pályán kell a küzdők sorába állnia. Egy mai lánynak erre az esetre is szinte hivatászerűen kell készülnie. Ki kell fejlesztenie érdeklődését azon működési terek iránt, amelyeken hely van számára.

Mindebből megállapíthatjuk, hogy a leánynevelés kettős iránya, milyen súlyos feladatok elé állítja nemcsak a nevelőt, hanem a leányt is. Amíg élete határozottan ki nem alakul, két szétartó irányban haladó hivatást ápol magában, melyek közül az egyik rendszeren csak mesterséges eszközzel nevelt hivatásérzet.

Ha mélyre tekintünk a dolognak, megértjük a napjainkban elszaporodott szélsőséges leányproblémákat is, amelyek csaknem kivétel nélkül az ilyen kettős hivatásápolásnak következményei.

A megrikkult férhezmenési és nehéz elhelyezkedési lehetőségek között induló lány életének kialakulása késedelmet is szenved és így bőven van idő a problémák kialakulására és bonyolódására.

Az életre való kettős felkészültség is nem lehet minden esetben tökéletes.

Gyakran találkozunk a kenyérkeresői pályán olyan női munkaerőkkel, akik még közepes eredménnyel sem állják meg helyüket. Ezek rendszeren a fiatalabbak közül kerülnek ki és azzal a jelszóval, hogy „én ugyis férjhez megyek” nem tulságosan terhelik meg lelkiismeretüket. Azután akadnak olyanok is, akik ha férjhez mennek, nem igyekeznek megbarátkozni a háztartás nyújtotta munkakörrel, hanem lekicsinylik, csaknem szégyelik azt.

Közben mind a két álláspont helytelen. Ha egy lánynak komoly elfoglaltsága van, azt már a saját érdekében is kötelessége a tehetségétől telhető legnagyobb lelkiismeretességgel végezni, még akkor is, ha igazi életcéljának a házasságot tekinti. Viszont ha egy inkább önállóságra termett nő, találkozik az életben olyan valakivel, akinek szívesen lesz a felesége, akkor ne fölényeskedjen. Tegyen tenuságot ma-

gasabb intelligenciájáról azzal, hogy nehezebb nélkül illeszkedik új helyzetébe és szívvel lélekkel otthonának szenteli magát.

Kenyerkereső pályán csakugy mint a családban kiegyensúlyozott lélekkel lehet csak helytállni.

A kenyérkereső pályákon gyakran, ha nem is erősebb, de kiméletlen versenytársakkal kell megküzdeni s nem csoda ha az itt működő lányok talán fokozottabb vágyódással gondolnak a megváltó házasságra.

A családban meg sok felelőség terheli az asszonyt és gyakran kemény önuralommal és lemondással töltheti csak be hivatását s ilyenkor talán némi irigységgel gondol a kenyérkereső független lányokra.

Annyit tehát minden szempontból leszögezhethetünk, hogy dolgozni és némi áldozatot hozni mindenkinek kell. Annélkül az élet el sem képzelhető. A legfontosabb most már, hogy függetlenül attól, hogy az élet kinek milyen helyen jelöli ki munkakörét, jókedvvel és lélekkel kell dolgozni, akkor nem lesz a munka lélektelen teher, hanem tartalom, amely értelmet ad az életnek.

Házilag készült pehelypaplan

Pehelypaplant házilag is készíthetünk. Gondos, pontos és folyamatos munkát igényel csupán. Normális méretű paplanhoz (200×150 cm) szükséges: 6,25 m. 100 cm. széles angin, 6,25 m. brokát vagy paplanselyem (lehet a két oldal különböző színű és mindőségű anyag is) 3—4 orsó, a paplan színével egyező színű gomblyukselyem és 1—1½ kgr pehely. Eszközök: 4—5 cm hosszú hegyes tű, fejesvonalzó centiméter és mérleg.

Az anginból 25×25 cm-es 2—3 deka tollal töltött párnácskákat készítenek. A selymet kifeszítve vonalzó segítségével krétával 25×25 cm-es kockákra osztjuk és laza fércöltéssel átjelöljük. Ez után fonákán három oldalon géppel letűzzük, kifordítjuk és a szélét is körülűzzük. Most a fércjelzés nyomán a hosszanti vonalakat is levarrjuk. Ha ez elkészült, az oldal nyíláson becsusztatunk egy sor angin párnácskát és utána keresztben is letűzzük a sort. Ezután következik a második angin párnácska sor és sorra a többi angin párnácskával is így járunk el. Az utolsó sor után letűzzük a negyedik oldalt is és kész a házilag készített paplan, amelyre most már csak a gombokat kell a megfelelő helyre felvarrni.

Házinyul az étlapon

Az országiszorte elterjedt házinyultenyésztés következtében a házinyul pecsenye kersetté vált az étlapokon és hogy méginkább megkedveltessük ezt az izletes husfélét két kitűnő receptet közlünk.

Nyulpástétom. Hagymát apróra vágunk és zsírban üvegesre fonnyasztunk. Beletesszük a megdarált hust és puhára pároljuk, majd hozzáadunk kockákra vágott füstölt szalonnát és tejben áztatott jól kinyomott és szitán áttört zsemlyét. Majd az egészet átvarrjuk és szitán áttörjük. Ha kihűlt tojássárgát és keményre vett tojásfehérjét adunk hozzá, jól összekeverjük, hogy egyenletesen sima legyen. A formát zsirral kikentjük és a husanyagot beletesszük. Sütőben félórán át sütjük. Lehet vadasan meg melegen tálalni, de lehet hidegen is feladni. Ez esetben aszpikkal bevonjuk és céklával, tojással, uborkával, citrommal díszítjük.

Tűzdelt házinyul. A megmosott és sózott nyulat megtűzdeljük igen sűrűn füstölt szalonna szeletekkel és vékonyra szeletelt gombával. Sütőplétre tesszük, tetejét zsirral megkenjük, alá pedig vizet öntünk. A sütés alatt gyakran locsolgatjuk a levélvel. Gombamártást vagy tejfölös mártást adunk hozzá és makaróni, vagy burgonya körítést.

KÖNYV

Miért, Dániel?

— Rab Gusztáv regénye. —

Ennek a regénynek tulajdonképpen hőse — amint ezt már a Dante Paradicsomából vett motó is elárulja — „a Szeretet, mely mozgat napot és minden csillagot”. Hogy mit jelent ez a szeretet, azt kerülő uton mutatja meg a szerző: egy minden tekintetben derék, tisztességes és tehetős ember történetével, akinek egyéb hibája nincs, csak az, hogy nem hisz a szeretet bűvös erejében. Hisz eszmében, hisz munkájában, csak a szeretetbe vetett hit képessége hiányzik belőle.

Különös, de így van: néha éppen a másokban meglévő önzetlen szeretet tudja oly melegen, kényelmesen bebonyolni az embert, hogy észre sem veszi saját lelkének ezt a gyilkos hiányosságát. Rab Gusztáv Téc Dánielje is csak akkor kezd a „miért” gondolatával viaskodni, amikor öregedő leánynővére, aki hat esztendőn keresztül megosztotta vele az életét, elhagyja. Azt hagyja el, hogy „hasznos” eszméinek világából kilóntsza, s a házasság útján az áldozni tudó szeretet felé terelje.

De hát akinek lelkéből ennek a szeretetnek természetes és mégis oly titokzatos adottsága hiányzik, azon segíteni nem lehet. Dánielnek két erősen különböző asszonyt kínál a sors. Egy hideg, okos, gazdag leányt, meg egy rejtélyes, „kusza, kósza” teremtet. Az előbbi feleségül akarják adni hozzá, az utóbbival szenvedélyes viszony fűzi össze, amíg el nem tűnik a életéből. Az a szeretet, amelyről Dante sorai szólnak, egyik kapcsolatban sincs meg. Dániel a szenvedély elől a józan házasságba szeretne menekülni, de a kóbor leány eltűnése után menyasszonyával is szakít, karrierjéről is lemond s visszatér — most már fásultan — a munkához, a rideg „eszmékhez”.

A legiőbb szerelem története sem fejezhetné ki plasztikusabban és egyzöbben az író gondolatát, a napot és csillagokat mozgató szeretetről.

Rab Gusztáv ebben a regényében is érdekesen, izgalmasan mesél s a jól meglátott alakoknak egész sorát rajzolja elénk. A hőst, Dánielt, belülről ábrázolja, gondolatainak és ösztöneinek minden rezdülésében; de éppen úgy „érezzük” a kívülről megmutatott alakokat is, Irmát, Dániel nővérét, a gazdag, nagyhangú Oppert, rezignált feleségét, hűvös és modern leányt, Karvaly urat, a megbolondult jámbor családapát — még Zorkát is, a „kusza, kósza” leányt, noha nem tudjuk, mi igaz, mi nem, a magamesélte történetekből.

Ezt a mesélő és ábrázoló képességet Rab Gusztáv eddigi munkáiban is megtaláljuk; de úgy érezzük, most nagy lépést tett az élet legfőbb kérdéseinek megszólaltatása felé.

Singer és Wolfner Irodalmi Intézet adta ki finom, izléses kötésben.

Rendelje meg

MÁR MOST A DÉLVIDÉK

1943 - a s

N A P T Á R A T

GAZDAG ÉS ÉRDEKES TARTALOMMAL JELENIK MEG AZ IDÉN IS. EGÉSZ ÉVEN ÁT HŰ TÁRSA LESZ. NEMCSAK SZÓRAKOZTATJA, DE HASZNOS TANÁCSOKKAL LÁTJA EL.

A PAPIRHÁNY MIATT CSAK KORLÁTOLT SZÁMBAN JELENIK MEG, S EZÉRT AJÁNLATOS MÁR MOST ELŐJEGYEZTETNI AZ ÁRUSOKNÁL, VAGY KIADÓHIVATALUNKBAN.

A miniszterelnök szombati rádióbeszédével kezdődik az országos takarékosági propaganda

Antal István nemzetvédelmi és propagandaügyi miniszter elnöklésével sajtóértekezletet tartott a Takarékosági Bizottság. A miniszter bevezetőjében bejelentette, hogy előre kidolgozott program szerint országsszerte takarékosági napokat rendeznek. A takarékoság érdekében minden módon folytatják a propagandát. Ez a takarékosági propaganda november 28-án este kezdődik, amikor is Kállay Miklós miniszterelnök mond rádióbeszédet.

Antal István beszéde után Csizsik Béla

államtitkár mondott tájékoztatót, majd dr. Judik József, a Nemzeti Bank igazgatója foglalkozott a takarékoság erkölcsi és társadalmi jelentőségével. Végül Alföldy igazgató bejelentette, hogy a »Magyar Kötelességteljesítés Mozgalma» rövidesen megkezdí működését a társadalmi egyesületek bekapcsolásával. Felveszik a harcot az udvariasság ellen is. Az értekezletet Antal István zárta le s kijelentette, hogy a takarékosági programot gyakorlatban is szigoruan alkalmazzák.

Zombori kulturpolitika és 75 pengő

Törvény kötelez minden magyar várost, hogy iparos- és kereskedő-tanoncai részére megfelelő iskola fenntartásáról gondoskodjék. Zombor hála Istennek szintén magyar város, ennél fogva igyekszik is ilyen kötelességének eleget tenni.

A kereskedő-tanonc iskola megszervezése azonban olyan lassu ütemben indult, hogy mind a mai napig nem lehetett megnyitni a tanévet, pedig a megnyitás már szeptember elején esedékes lett volna. Van ugyan megfelelő számú kereskedő-tanonc iskola-épület is, oktatói kar is, igazgató is akadnak, csak éppen felügyelőbizottság nincs, amely a munkát megindítaná. Azaz, hogy van már az is. Megszületett végre, majd három hónapos vajadás után, sőt életjelet is adott magáról.

A Délvidék csütörtöki számában ez a felügyelő-bizottság pályázatot hirdet. Kereskedő-tanonciskolai óraadókat keres olyan kecségető feltételek mellett, hogy józnak látja a pályázati határidőt mindössze három napon belül, bizonyára azért, nehogy vidéken is híre menjen a nagyszerű lehetőségnek, s túl nagy legyen a pályázók között a vetélkedés.

A pályázati hirdetésben szerint az óraadó heti egy megtartott óráért, s a velejáró összes ugynevezett mellékkötelességekért évi 75 pengő díjazást kap. Nosza, ragadjunk ceruzát, számítsuk ki, mekkora óradíjat jelent ez a nem mindennapi ajánlat és próbáljuk a számokon keresztül lemérni a nemes város korszerűségét, szociális lelkiismeretét és áldozatkészségét.

Köz tudomásu dohog, hogy az óraadó munkája nem csak az óra megtartásában merül ki. A módszeres egységek feldolgozása, óravázlatok készítése, házi feladatok ellenőrzése, írásbeli dolgozatok javítása és osztályozása, tanmenetek készítése, óráközi felügyelet stb. olyan munka, amely időtartamban vetekszik a tényleg megtartott órák számával. Már most, ha számításba vesszük, hogy a tanonciskolákban évente átlag 36 héten át folyik az oktatás, a heti egy óra egy iskolaév folyamán 36 tényleg megtartott óráért és legalább ugyanannyi óra ugynevezett mellék-munkáért, tehát végeredményben 72 munkaórát jelent. A pályázat szerint ezért a 72 óráért 75 P. a fizetés. Az oktatók óradíja tehát pontosan egy pengő és négy fillérre rúgna.

Ez a tanügyi körökben kínos feltűnést keltő pályázat most jelent meg, amikor szerte Magyarországon nem akad olyan város, ahol ezért a munkáért 120 pengőnél kevesebbet fizetnének, de viszont sok olyan is van, ahol a Zomborban ígért 75 pengőnek a kétszeresét is készséggel megadják. Most, amikor az állam a háborus nehézségek közepette is tudott módot találni arra, hogy a tisztviselők nehéz anyagi helyzetén segítsen.

Bizonyos azonban, hogy ezért a díjazásért ilyen munkára nem fog ma megfelelő tanerőt kapni a város.

A kereskedő-tanonc iskola tehát az idén aligha fog megindulni. A drága idő-

ből már ugyanis elveszett két és fél hónap. Legfeljebb még pár hónapot, esetleg az egész iskolaévet is elveszítjük.

A kereskedők, — kevés kivétellel, — bizonyára nem örülnek ennek a veszteségnek. A józanon gondolkodó városi polgároknak sem lehet mindegy, hogy az a kereskedő-generáció, amely majd a következő nemzedék szolgálatába lép, nyerte korszerű elméleti oktatást vagy nem. Maguk a »szenvedő alanyok», a kereskedőtanonccok sem örülhetnek ennek a hosszúra nyújtott vakációnak, mert náluk egyenesen létkérdés, hogy tanulóveik alatt megszerezték-e a versenyképes kereskedelemhez szükséges ismereteket. A hivatalos oktatóknak pedig, minden háborus munkatöbblettől eltekintve is el kell ismerniök, hogy a tanonc-oktatásnál uribb feladat van ugyan de a nemzet jövője szempontjából fontosabb csak igen kevés. Ok ugyanis nagyon jól tudják, hogy az iparosok és kereskedők képezik a társadalom propagandaszempontból legszámottevőbb rétegét. Az iparos, a kereskedő a közvélemény kialakítója és hordozója, mert naponta 20—30 mindenféle rendű és rangu emberrel érintkeznek. Ennél fogva sokkal nagyobb nyilvánossági felülete van, mint akármelyik hivatalnokembernek amellelt közötte és a közönség között az érintkezés közvetlenebb, őszintébb, keresetlenebb, tehát véleményét, meggyőződését hatásosabban tudja a köztudatba átvinni, mint akármelyik hivatalos közeg, sőt eredményesebben, mint maga az újság. Ha tehát sikerül az iparosokat és kereskedőket erős, gerinces, nemzethű és szakmájukhoz érő becsületes munkás-emberkékké nevelni, akkor a belső rend megszilárdítására megtettük a legfontosabb lépéseket. Akkor nem okoz többé fejfájást a suttogó propaganda, s ugv a kommunizmus, mint a zsidó-kérdés nehezen elintéztetnek tekinthető. A nevelés pedig, úgy tudjuk, többek között az iskola feladatai közé is tartozik; a tanonc-nevelés ezek szerint a tanonciskola feladata lenne.

A tanonciskola ügyét tehát fontos, országépítő feladatnak, nem pedig kellemetlen kötelességnek kell tekinteni. És bármennyire meztelbas apostoloknak csúfolják is a pedagógusokat, bármennyire szűkösen jutnak is számukra a földi javak, önértékük azért kell, hogy legyen, hisz ha nem volna, képtelenek lennének hivatásuknak megfelelni, nem tudnának önértékes polgárokat nevelni. A 75 pengős évi, illetőleg az 1.04 pengős óradíjat pedig csak az az oktató fogadná el a jelen körülmények között, akinek az önértéke körül néminemű kívánnivalók hiányoznak. A pedagógusok tudtak mindig és tudnak ezután is önzetlenül, hivatás-tudatból dolgozni, de elvárják, hogy méltányos kéréseiknek a lehetőség határain belül eleget tegyenek. Ez pedig a jelen esetben annyi, hogy a város az oktatás ügyét kellő komolysággal szíveskedjék kezelni, amivel viszont együttjár az is, hogy az oktatók díjazását ne éhbériben állapítsák meg. H. J.

Hírek:

AZ OTI KORZETI ORVOSA: Felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8. második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. — UGYELETES VÁROSI ORVOS: dr. Kuczi János, Csihás Benő utca 12. Telefon: 96. — AZ OTBA orvosa a szelencei körzetben dr. Magassy helyett dr. Szabó Endre, Flórián utca 8. — UGYELETES GYÓGYSZERTÁR: Angyal gyógy-szertár, Jókai tér.

MINISZTERTANÁCS. Budapestről jelentik: A kormány tagjai tegnap délután 5 órakor Kállay Miklós miniszterelnök elnök letével minisztertanácsot tartottak, amely időszakos kormányzati kérdésekkel foglalkozott és a késő éjszakai órákig tartott.

A földművelésügyi miniszter a fatermelőkhez és szállítókhöz. A földművelésügyi minisztérium felhívja az erdőbirtokosokat és fatermelőket, hogy az ország faellátásának biztosítása végett feltétlenül használják ki vágásterületeiket. Külön is kiemeli a földművelésügyi minisztérium a rendes évi, valamint az elrendelt rendkívüli fahasználatok kötelező felhasználására vonatkozó 4390—1940. M. E. számú rendelet intézkedéseit. A faellátás biztosítása egyben parancsolólag megköveteli azt is, hogy a már kitermelt fakészleteket a legnagyobb gyorsasággal leszállítsák. Ha az erdőbirtokosoknak, illetőleg tulajdonosoknak nehéz ségeik volnának a fent megjelölt termelési és szállítási kötelezettségeik tekintetében, forduljanak támogatásért a termelés, illetve árusítás helye szerint illetékes erdőigazgatóságokhoz. (MTI)

Pénzügyminiszeri rendelet a kizárólagos dohányárudák munkajedéről. Budapestről jelentik: A pénzügyminiszeri rendelet értelmében a kizárólagos dohányárudák hétköznapokon kötelesek üzletüket az ebéd szünet kivételével reggel nyolc órától este hét óráig nyitva tartani. Nyithatnak nyolc óra előtt is, de este nyolc órakor be kell zárni az üzletet. Délben 1 és 3 óra között zárva kell tartani a dohányárudákat.

Tűziját kap Zenta. Zentáról jelentik: Gusáth György dr. polgármester kérése Deák Leó dr. főispán eljárta a földművelésügyi minisztériumban a város tűzifa szükségletének ügyében. A polgármestert most értesítette a főispán, hogy a napokban nagyobb mennyiségű fa érkezik a városba. A lát a város szegény lakosai között osztják szét.

Öngyilkos lett az elajándékozott föld miatt. Turda Pál 45 éves vkonyi gazdálkodót felakasztva, holtan találták lakásán. A vizsgálót megállapította, hogy a gazdálkodó az utóbbi időben buskomor volt és kerülte az embereket. Földjét odaajándékozta egy nőismerősének, akit feleségül akart venni. A menyecske azonban a telek-könyvi átírás után azonnal eladta a földet és a házasságról hallani sem akart. Ez keresitette el annyira Turda Pált, hogy öngyilkos lett.

Meghalt az afganisztáni trónörökös. Az angol hírszolgálat jelenti, hogy Mohamed Akhber khán, Afganisztán trónörököse kilenc éves korában meghalt.

Aldja meg az Isten az embereket és ajándékozzon meg bennünket a békével. Vatikánvárosból jelentik: A sansalvadori eucharisztikus kongresszus záróünnepségei alkalmával XII. Pius pápa rádió üzenetet intézett a kongresszushoz, amelyben többek között azt mondta, hogy Isten oltalmába veszi azt az országot, amely az üdvözítő nevét viseli és felszólította a délamerikai püspököket, imádkozzanak, hogy a földön vége legyen a vérontásnak, áldja meg az Isten az embereket és ajándékozzon meg bennünket a békével.

„Menyasszonyok iskolája” Szegeden. Szegedről jelentik: Szegeden az Actio Catholica és a Katolikus Növédő egyesület érdekes kezdeményezésére megalakult a „Menyasszonyok iskolája”, amely hivatására készíti elő a leányifjúságot. A megnyitó előadást Halász Pál kanonok tartotta.

Nem lehet politikai propagandacélzatu levelezőlapokat küldeni a honvédeknek. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az utóbbi időben egyes politikai pártok tagjai megkísérelték, hogy politikai propagandacélzatu levelezőlapokat küldjenek tábori postaszámokra a hadművelési területen szolgálatot teljesítő honvéd egyéneknek. A honvédségnél mindenemü politikai propagandát tilos. Ezért illetékes katonai helyről közlik a közönséggel, hogy politikai propagandát tartalmazó levelezőlapokat honvéd egyéneknek ne küldjön senki, mert az ilyen természetű levelezőlapokat megsemmisítik és így magántermészetű közléseik sem juthatnak el a harctéren vagy a megszálló csoportnál szolgálatot teljesítő hozzátartozóikhoz.

Árdrágítás a topolyai járásbírósa előtt. Topolyáról jelentik: A szabadkai úzsorabírósa Topolyán működő egyesbírája Major Józsefné szül. Tóth Anna topolyai lakost, mert 65 kg házimószószappant a hatóságilag megállapított 2.08 pengő helyett 7 pengőért adott el, egyhónapi fogházra, 100 pengő mellékbüntetésre és a 65 kg szappan elkobzására ítélte.

Topolyai hírek. A községi előfogatást az 1943 évre nyilvános árverésen valólatba adják ki. Az árverést 1942. november 29-én a község házában tartják meg. — A mintajárás szervező bizottsága dr. Falcone Árpád országgyűlési képviselő elnök letével a tűzoltóaktanya nagytermében ülést tart. — A község az úcai világitásért szerződés szerint 15.800 pengőt köteles a villanytelepnek fizetni. A most visszaérkezett 1942 évi költségvetésben a miniszter közti bizottság csak 12.000 pengőt engedélyezett. A község és a villanytelep között tárgyalások folynak. — A járási egészség-ház építési munkálatait megkezdték.

Drágul a rádió előfizetése. Mint a postavezérgazgatóság közli a rádióműsor fejlesztése és a második magyar rádió nagyadó építési költségeinek fedezése érdekében a rádióelőfizetési díjakat — általában havi 20 fillérrel — emelték. A díjemelés december 1-vel lép életbe. A decemberre eső díjkülönbözetet a januári rádiódíjjakkal együtt szedik be a postahivatalok.

Téli mezőgazdasági tanfolyam Doroszlón. Doroszlóról jelentik: A »Gazdakör» rendezésében téli mezőgazdasági tanfolyam nyílik a Szövetkezet helyiségében. A 3 hónapos tanfolyamot 186 előadási órával vetétk tervebe. A tanfolyam hallgatói ezüstkalászos gazdák lesznek a vizsga sikeres letétele után. A tanfolyam vezetője és főelőadója Végh Márton, okleveles gazdasz. Számtan, mértan és természettan előadója Bakacsi József iskolaigazgató. Az egészség tan ismertetője dr. Vajda Tibor községi orvos. Az állategészségi előadó az apatini járási állatorvos, a tűzrendészet előadója Fetter és az ügyiránytan és karének vezetője Bencsik János kántor.

Rimaszombat bácskai zsirsértéseket vásárol. Rimaszombat képviselőtestülete elhatározta, hogy a vármegyei közellátási akció keretén belül havi 65 zsirsértést vesz át, azonkívül 590 elsőrendű bácskai zsirsértés vásárlásával biztosítja a lakosságnak zsirral ellátását. Erre a célra a közgyűlés 217.000 pengőt szavazott meg. A lakosság ellátására a főispán 15 vagon burgonyát utalt ki.

Orgonajáték a karmeliták templomában. Vasárnap negyed egykor a mise után művészi orgonajátékban lesz része a zenekedvelő közönségnek. Kiss János zeneisk. ig. pécsi hangversenyen előadott műveket: Böelmann Tokkátját és Franck: Korál-fantáziáját játssza a közönségnek.

Uj spanyol villámvonatot. A madrid-saragossai utvonalon a napokban tette meg első próbaujtát a 200 kilométeres óránkénti sebességgel haladó új villámvonatot. A vonat több kocsiából áll, amelyeket új módszer szerint úgy hegesztettek egymáshoz, hogy az egyes kocsiknak a kanyarokban az összehégesztés ellenére is megvan a szükséges mozgási lehetőségük. A kocsi teteje plexiüvegből készült. A villámvonatot dinamó hajtja.

Szakállt kell hordani a kanadai bányászoknak. A kanadai bányászoknak — mint a Svenska Dagbladet írja — szakállt kell hordaniuk a kormány rendeletére. A sűrű szakáll ugyanis oltalmat nyújt a veszedelmes siliikoze-betegség ellen, melyet a szén és kőpor okoz a tüdőben. Tudósok megállapították, hogy a szakáll — különösen a sűrű szakáll — küküszöböl azokat az idegen anyagokat, melyek a belélegzésénél a bányász szájába kerülnek s ezért rendelték el a szakállviseletet.

Zabot kapnak a fuvarosok

A közellátásügyi miniszter 329.000/1942. sz. körrendeletével értesítette a közellátási kormány biztosokat, hogy törvényhatóságuk részére a Hombár utján bizonyos mennyiségű zabkeretet bocsátott rendelkezésre.

A rendelet felhatalmazza a kormánybiztosot, hogy egyidejűleg a Hombárral való együttműködés alapján annak szabad zabkészletéből kiutalásokat eszközöljön.

Kiutalásban elsősorban a thj. városok, megyei városok, városi és üzemi és fuvarozólovak részesítendők. Takarmányozás céljára a melegvérű fuvarlovaknak darabonként legfeljebb 1 kg, hidegvérű fuvarlovaknak pedig 1.5 kg zab utalható ki.

A m. kir. honvédség, csendőrség, rendőrség, postaszállítók lovainak, állami és törvényhatósági utépítésnél foglalkoztatott fuvarosok lovainak, hadiüzemek lovainak takarmányellátásáról, ugyisint az állami ménesek s ménetelek, valamint a versenylovak zabszükségletéről külön-külön történik gondoskodás, tehát a rendelkezésre álló keretből zab kiutalásban nem részesítendők.

Az erdőigazgatóságok, a folyam és kultur-mérnökségek, ármentesítő társulatok által végzetett munkálatoknál foglalkoztatott fuvarosok lovainak takarmányozására szolgáló mennyiségek kiutalása szintén külön fog megoldást nyerni.

A közellátási kormánybiztosok a rendelkezésükre álló zabkeretből november 1-től számított 3 hónapra, 1943 január 31-ig utalványozhatnak. Ezután az időpont után újabb keretek állnak majd a kormánybiztosok rendelkezésére.

Fenti zabkeret a fuvarlovak takarmányzükségletének részbeni biztosítására szolgál, miután a 3.600/1942. M. E. sz. rendelet 42. §-a értelmében kiállítandó vásárlási engedély alapján a fuvarosok a termelő gazdaságokban visszahagyott készletből zabszükségletüket vásárlás útján biztosíthatják.

Vágómarha igénybevételeéről szóló rendelet felfüggesztése

A közellátásügyi miniszter a közellátási kormánybiztosoknak, alispánoknak és közigazgatási kirendeltségek vezetőihez szóló 330.470/1942. sz. körrendeletében intézkedett arról, hogy mivel a vágómarhákban országos viszonylatban túlkínálat mutatkozik, szeptember 12-én kiadott 419.069/1942. számú rendelkezését, amelyben a vágómarhák igénybevételeit rendelte el, további intézkedésig felfüggeszti.

Amennyiben a kijelölt husiparosok a törvényhatóság közfogyasztására szükséges vágómarha mennyiséget szabad vásárlás útján beszerezni nem tudják, úgy a közellátási kormánybiztos esetenkénti előterjesztésére intézkedés történik arra vonatkozólag, hogy a szükséges vágómarhamennyiség a MASZ útján rendelkezésre bocsáttassék.

A körrendelet felhatalmazza a kormánybiztosokat, hogy ha a kiutalásokban esetleg nehézség mutatkozik, úgy a törvényhatóság közellátásának biztosítása céljából a szükséges vágómarhamennyiséget igénybe vegyék.

Háborus utirajz:

Olaszország 1942-ben

Hogyan él és dolgozik az olasz nemzet

Lugano. Az utolsó állomás azon a vonalon, ahol nem kék villa, körték ontják kísérteties fényüket. Como, határállomás. Már Olaszország.

A vonaton nagybárára csak katonák, hivatalos kiküldetésben utazó hivatalnokok, diplomaták és jegyzetömböket szorongató útszájgírók. Az olasz temperamentumból most nem sok látszik. Mindenki hallgatag. Az útszájgírók hiába hegyezik fülüket, kérdezősködésre pedig nincs bátorságuk. Az utazás előtt a helyzettel ismerős jóakarók mind ezzel a rövid tanáccsal látták el őket: *Taci! Hallgass!* Az indokolásul felsorolt példák elég meggyőzők ahhoz, hogy a tanácsnak fogantatja is legyen.

Róma. Az örök város az örök változás városa. Az utcák kövezete felbontva tornyosul az utastek szélén. Mindenütt építkezések. Az oszti pályaudvar, a földalatti állomás, az új központi állomás, mely az egész világ legszebb állomásépületének készül, már majdnem egészen készen áll.

Reggelenkint munkások százait szállító teherrautók vonulnak fel. Az utirajz a világkiállítás. A munkálatok már meglehetősen előrehaladtak és a háboru ellenére is teljes ütemben folynak tovább.

A mult biztonságban van...

Uj minisztériumok, szállodák épülnek. A munka ütemén nyoma sincsen a háborunak. Acélvázak helyett azonban mindenütt beton. A főépítőanyagok a téglák és műkő, ezenkívül pedig — a homokszák!

— Ha a *Vivere pericolamente*, (veszedelemben élni) is lett az új Olaszország jelszava, a reneszánsz kori képekre, a szobrokra, templomokra és a többi műemlékekre ez a jelszó nem vonatkozik. A mai Olaszország háboruban él ugyan a mult Itáliája azonban biztonságban van.

Rómában, Firenzében, Veronában, Pisában, Genuában, Velencében mindenütt hatalmas állványok, homokszáktorlaszok védelmezik a műemlékeket. Antonius oszlopából semmi sem látszik. Milánóban valóságos homokszákhelyet kellett emelni a Szent Ambrus-székesegyház értékes szentségházának oltalmára, az anconai székesegyház keresztelőküldő medencéje pedig egészen be van falazva. Mindez természetesen rengeteg munkába és semmivel sem kevesebb költségbe került. Antonius oszlopának védelembelhelyezése egymagában 82.000 munkanapot emésztett fel. **Velencének nem kevesebb, mint 6250 rajz, 1475 festmény és 5.000 értékes ötvösművészeti rezműműről kellett gondoskodnia.**

A Piazza Pinchio Róma legjobb szállodáinak és éttermeinek negyede. A maitre d'hotel most is az olasz vendéglátó hamisítatlan mosolyát hordozza arcán, ezen a mosolyon kívül azonban alig van hamisítatlan. A pasta ascintta helyett a halleves és habléves lett a nemzeti étel.

De hamisítottság ide, hamisítottság oda, a cukrászdák most is közkedveltségnek örvendenek. Az olasz cukrászat a pótanyagok korában is remekel. Liszt nélkül, tojás nélkül, mandula és dió nélkül, de külsőleg minden sütemény szakasztott olyan, mint a legnagyobb bőség korában.

A bárókban a szó szoros értelmében vett bakbákvé viszi a pálmát, de nagy keletje van az árpakévének is. Hogy hogyan készül, féltve őrzött szakmabeli titok. Az íze ugyan semmit sem hasonlít a szemes kávéhoz, de kitűnő. A közönség hamarosan megkedvelte.

Kávészívás után Olaszországban a napi munka ideje következik. Munka pedig bővében van, még az üzletemberek sem panaszkodhatnak. Az árukorlátozás cseppet sem csökkentette a vásárlók számát. A mindennapi kenyerét mindenki bőven megkeresheti.

Az irodába vagy tüzletbe vezető uton most is tanácsos az elővigyázatosság az utcán való átkelésnél. A különböző járművek, autbuszok, kerékpárok valósággal nyüzsgönek. De csak külsőleg a régi. Lehetőleg minden könnyű fém-ötvözetből készült, mert vassal, acéllal, rézzel **takarékoskodni kell.**

A paloták rácsai, kapui már mindenütt fából vannak, az utcákon munkásseregek foglaltoskodnak a bronz lámpaoszlopoknak betonoszlopokra való kicserélésén.

Nyüzsgő munka. Olaszországban ma mindenki dolgozik. A kávézás utáni kártyacsatáknak vége, a dolce farniente hamis csillogásu aranykora már a multé, végleg a multé...

A háboru új életformát teremt

Éjjel 11 óra... Minden városban, minden faluban megszólalnak a harangok. Takarodó. A dolgozó nép nyugovóra tér. A közlekedési eszközök most már veszedelmes gyorsasággal beszüntetik üzemüket. **Olaszországban kihalt az úgynevezett éjjeli élet.** Legfeljebb az útszájgírók vetélkedése veri fel még egy darabig a rohamos léptékekkel beálló éjjeli csendet. Mire az ember odahaza kiteríti frissen vásárolt újságját, ablaka alatt máris felhangzik az U. N. P. A., az olasz polgárorség éjjelióráinak füttyörészése.

Mit irnak az olasz újságok? Például azt, hogy a **milánói székesegyház terét tengerivel fogják bevetni.** Hihető! — a római Piazza del Popolo de Rome már buzával van bevetve.

Da ha arról van szó, hogy mit irnak a lapok, mindenki elsősorban Gayda nevét keresi. Nem alaptalanul egyike a világ leghíresebb újságíróinak, vagy talán éppenséggel a világ legnyomatékosabb szavú újságírója: ő a hivatalos olasz politika szócsöve. A külügyminisztériumban mindennap ott van és mindig elsőnek ismeri meg a hivatalos olasz álláspontot, akármilyen napi vagy világpolitikai eseményről legyen is szó.

Nem egyszer előfordul, hogy legnagyobb szenzációként Gayda nevét kiáltozzák a rikkancsok. Gayda cikkei után a római közönség az első római földalatti vasút építkezéseiről érdeklődik a legjobban. A 11 kilométeres utvonalon három percenként fognak közlekedni a vonatok és mindegyik 13.000 személyt fogadhat be. Érdeklődésre tehát bőven van ok, különösen azok részéről, akik a perifériákon laknak. Vasárnaponként van is mindig közönsége az építkezési munkálatoknak!

Szén a tengerben

A legnagyobb újságszenzáció azonban az a genovai hír, hogy itt buvárok bányásszák az angol szenet.

A Földközi-tengerben kitűnő minőségű eredeti angol szénre bukkantak!

Egy genovai polgárnak séta közben eszébe jutott, hogy annak idején az Angliából érkező szénzállítóhajók rakományát szállító munkások bizony meglehetősen gyakran pottyantottak a tengerbe egy-egy szénzsákot és ez a szénmennyiség az idők folyamán tekintélyes mennyiségre növekedhetett. Természetesen nyomban kéznél volt az ötlet is, hogy ennek a szénnek kiaknázása is megérné a fáradságot és a hatóságok erőteljes támogatásával most már teljes erővel folyik a genovai angol szén kitermelése. A munkát természetesen buvárok végzik.

— Ez a szén, amit itt kitermelünk, magánál az eredeti cardiffi szénnél is jobb, mert át van itatva az ugyancsak a hajókról a tengerbe került petróleummal és naftával — magyarázza lelkes hallgatóságának a buvár-bányászokat irányító mérnök.

A munka mellett tehát ötletekben sincsen hiány. **Munka és ötlet...** ezzel a két békés fegyverrel vivja harcát a polgári Olaszország a háboru harmadik évében. (MN)

Az amerikai „belső gazdasági front” gyenge pontjai

„A háboru elvesztésének tíz utja”

(MN) A „The American Mercury” terjedelmes vezércikkben foglalkozik az amerikai háboru gazdálkodásban mutatkozó visszasságokkal. A cikk a háboru gazdaság zavarait a következő tíz okra vezeti vissza.

1. Helytelen szociális szempontok a nyersanyagkészletek lefoglalásában. Példa: Egy női harisnygyártó az a veszélyt fenyegetett, hogy nyersselyemhiány miatt üzemét be kell szüntetnie. A 200 munkásnő, aki legnagyobb részt egyetemi hallgatónők sorából került ki, ugy akart segíteni a helyzeten, hogy a közönség körében elrongyolt és használt selyemharisnyákból gyűjtést rendezett. Mivel a gyűjtés nagy port vert fel, a kormány nem mert elutasító álláspontra helyezkedni és a gyárnak megengedte az összegyűjtött harisnyák selyemanyagának újra való feldolgozását. Az esettel kapcsolatban a lap erélytelenséget vet a kormány szemére és megemlíti, hogy az ejtőernyőiparnak nemsokára a nyersselymet pótoló nyolból sem fognak elegendő készletek rendelkezésére állni, úgy-hogy kénytelen lesz műselyemhez folyamodni.

2. Félelem a már feldolgozott nyersanyagok lefoglalásától. A lap helyteleníti például, hogy a „War Production Board” azokat a fehérbádogdobozokat, amelyeket a gyárak már címkével láttak el, nem merte lefoglalni.

3. Az arany hamis túlértékelése. Ez a szemrehányás az aranybányászat beszüntetése folytán azóta tárgyalanná vált.

4. Félelem a faipar munkáskérdésének megoldásától. Bár az épületfahiány, különösen pedig a repülőgépiparban mutatkozó fahiány már is közvetlenül veszélyezteteti a termelési programot, a szakszervezetek ellenállása miatt a kormány nem mert gátat vetni a fakitermelő munkások mozgalmának, akik a jövedelmezőbb hadiiparban keresnek elhelyezkedést. A fűrész-malmok legutóbb 50.000 katonai munkárendelését voltak már kénytelenek követelni, a kormány azonban most már a katonai körök ellen-

kezése miatt ennek a kívánalomnak sem akart helyet adni.

5. Félelem a kaucsukkal való erőteljesebb takarékoságtól. A cikk hiányolja, hogy a keleti partokon kívül az autóforgalom korlátozása nem éri el a szükségességé vált mértéket.

6. Elégtelen intézkedések az öntvényfémekkel való gazdálkodásban. A wolfram, vanádium stb. szállítására nagyobb mértékben kellene igénybevenni a teherszállítórepülőgépeket.

7. A hadiipari szervezetben uralkodó egyoldalú érdekpolitika túrése. A „Dollar-a year” alkalmazottak szerepeltetése nem alaptalanul céltáblája annyira éles támadásnak. Azoktól a nagyiparosoktól, akik egy dollár névleges évi fizetésért dolgoznak, valójában tehát iparvállalataikból élnek, nehezen lehet feltételezni, hogy a közérdekek szemben ne saját vállalataik érdekeit tartásák szem előtt.

8. Félelem a készárak lefoglalásától. A magánfogyasztás számára dolgozó ipar a nyersanyaghiányt előre látva jóelőre nagy nyersanyagkészleteket és készárállományt halmozott fel. Ez az oka annak, hogy a nagy forgalom ellenére a raktárkészletek még mindig meglehetősen nagyok.

9. A véderő értékes fémeket pazarol el feleslegesen. Réztóthényhüvelyek helyett acélhüvelyeket kellene alkalmazni, az alumíniumot pedig a lehetőség szerint rézzel helyettesíteni, mert rézből még mindig aránylag több áll rendelkezésre, mint alumíniumból.

10. Félelem a 18 éveseknek katonai szolgálatra való behívásától. A 18—19 éves ifjúság a katonaságnál értékes tapasztalatokkal rendelkező munkaerőket helyettesíthetne. A kormány a cikk megjelenése óta csakugyan törvényjavaslatot terjesztett be a 18 évesek behívására, jellemző módon azonban csak a választások lezajlása után.

SPORT

Erős küzdelemre van kilátás vasárnap Zomborban

Zomborban vasárnap lesz a sportidény legnagyobb szenzációja. A két örökös rivális a MOVE ZTK és a ZSE játsszák le esedékes bajnoki mérkőzésüket. Ennek a két csapatnak találkozása mindig nagy sportesemény volt, mindig sok nézőt csalt ki a pályára, mert ezek a mérkőzések voltak hívatva, hogy eldöntse, melyik a két csapat között a jobbik. Most a helyi rivalitás eldöntése mellett még a bajnoki pontokról is szó van, s így érthető az a nagy érdeklődés és türelmetlenség, mellyel a szurkolók a vasárnapot várják.

A két csapat ez év augusztus 23-án találkozt utoljára barátságos mérkőzés keretében belül és ez a mérkőzés a ZSE győzelmével végződött 6:2 arányban. Azóta azonban mind a két csapat sok mindenen ment keresztül, megerősítették csapatukat új játékosokkal és a lejátszott 11 bajnoki mérkőzésen sok tapasztalatra tettek szert úgy, hogy a vasárnapi mérkőzés kimenetelére a múltkori eredményt nem lehet alapul venni.

A bajnokságban mind a két csapat meglehetősen balszerencsével küzdött és nem foglalták el azokat a helyeket a táblázaton, mely a játéktudásuk alapján megillett volna őket. Jelenleg a ZSE 11 ponttal a hetedik míg a MOVE ZTK 7 ponttal a 11 helyen van. Különbség a két csapat között mindössze 4 pont, amit a zöld-fehérek ha a két hátralévő mérkőzést megnyerik még behozhatnak. Azonban ez a 4 pont előny nem jelenti egyúttal azt is, hogy a ZSE-nek ennyivel több esélye van a mérkőzés megnyerésére. A bajnokság során elért eredményeket ha összehasonlítjuk, látjuk, hogy az egyes ellenfelekkel szemben a zöld-fehérek érték el jobb eredményt, de volt fordítva is. Hogy olvasóinkat jobban tájékoztassuk, összehasonlítjuk a két csapatnak a bajnokságban elért eredményeit:

A bajnokjelölt UTC-től saját pályájukon mind a két csapat vereséget szenvedett. A Békéscsabai MÁV-al a zöld-fehérek saját pályájukon 2:2 eredményt értek el, míg a kék-fehérek Békéscsabán 1:0

arányban vereséget szenvedtek. A Bajai TISE-től szintén mind a két csapat kikapott a ZSE otthon 1:0-ra míg a MOVE Baján 4:0-ra. Makót a ZSE otthon legyőzte 2:0-ra, míg a MOVE elvesztette a mérkőzést Makón 3:1-re. Mezőkovácsházával mind a két csapat Mezőkovácsházán játszott, s itt a Sport ért el jobb eredményt 2:2, míg a Torna Kör kikapott 2:1 arányban. A Bácsalmási MÁV ellen a zöld-fehérek Bácsalmáson 4:0 arányban szép győzelmet arattak, míg a Sport rá következő héten saját pályáján csak erős küzdelem után tudott győzni 2:0 arányban, itt tehát a ZTK ért el jobb eredményt. A TTC ellen mind a két csapat Temerinbe játszott s a ZSE 1:3-ra a ZTK meg 0:1-re veszítették el a mérkőzést. Az UVAK ellen otthon játszott mind a két csapat, s míg a Sport 3:0-ra győzött a MOVE ZTK 2:2-ös eldöntetlen eredményt ért el. A Bezdáni SE ellen a MOVE ZTK otthon játszott és eldöntetlenül ért el (2:2), míg a Sport veszített 0:1 arányban. Szentesen mind a két csapat Zomborban játszott és mind a két csapat győzött a Sport 6:4 míg a MOVE ZTK 1:0 arányban. Tehát ha a bajnokságban elért eredményeket vesszük tekintetbe, akkor a Sportnak volna több esélye a győzelemre, mert míg a Sport 5 mérkőzést nyert a MOVE csak 2-t, eldöntetlen mérkőzése a MOVE-nak 3 volt míg a Sportnak 1, a Sport 5 mérkőzést veszített, melyek közül kettőt otthon, a MOVE 6 mérkőzést veszített, de csak egyet saját pályáján. A Sportnak a gólaránya 18:15 tehát pozitív, míg a MOVE gólaránya 13:25 tehát több gólt kapott mint adott.

Ezek szerint mondtuk a Sportnak volna több esélye a győzelemre, azonban az utóbbi mérkőzéseken a Sport csatárai a gólrugás terén nagy tehetetlenséget árultak el, habár a mezőnyben jól játszanak. Azonban úgy látszik a zöld-fehéreknek sem jobb a helyzet ebben a tekintetben. Az ő csatáraiik sem valami nagy gólrugó tehet-

ségek, s ezek szerint nem volna nagy csoda, ha ez a mérkőzés gólok nélkül fejeződne be. Ha lesz is gól, az valószínűleg szabadrugásból fog esni, ha csak a csatárok vasárnapra nem veszik fel a gólrugó cipőjüket. Röviden összefoglalva két jó védelemmel, de gólképtelen csatárokkal rendelkező csapat küzdelme lesz vasárnap. Győzni az a csapat fog, melyeknek a csatársora előbb embereit meg magát.

A Z.S.E. komolyan készül a vasárnapi mérkőzésre

A ZSE vezetősége komolyan készül a vasárnapi mérkőzésre, s mivel kilátás van arra, hogy nagyszámú közönség fog megjelenni a pályán a rendezésre is nagy súlyt fektetnek. Ma este 8 órakor a Magyar Polgári Kaszónban választmányi ülést és játékos értekezletet tartanak, melyre a választmányi tagokon és a rendezőkön kívül meghívták a következő játékosokat is: Csuvárdits, Ivánfi, Haméder, Inhoff, Eusztákio I., Pataki, Huber, Kovács, Protics, Tordi, Durszt, Pekánovics, Geba, Bogdán, Tokár, Rádi Schmidt, Lukács Gyula, Molnár, Engrát I., Engárt II., Sebő, Eusztákio II., Vilim, Csapó, Mayer, Sztruklics.

A Topolyai SC vasárnap játsza utolsó bajnoki mérkőzését az őszi fordulóban. Ellenfele a makói Vasutas. A topolyai csapat felállítását a következő: Otterbein, Kerekes, Polyvas, Ripczó, Kazinczi, Fenyvesi I., Tóth, Gergely, Mészáros, Rind és Lőrinc. A mérkőzést Huszka vezeti.

Uj tribünk építene! Bácsalmáson. A Levente Bizottság elhatározta, hogy a tribünt lebontja. Tavaszra az anyag felhasználásával új lelátót építenek.

Ki a legnépszerűbb bácskai játékos?

A játékos neve .....

Melyik csapatban játszik: .....

Magányos ház a domboldalon

A Délvidék regénye

(35)

Weir felnyögött. — Micsoda bizonyítékot talált? — kérdezte a sheriff-től.

— Nem mondhatom meg. Az ügyész kezében van.

— Aha! — kiáltott fel Weir. — Innen fuj a szél Birkett lovalta fel ellenem!

— Engem nem lehet olyan könnyen felfedezni — jegyezte meg Frank nyugodtan.

— Már régen megmondtam önnek, hogy Birkett áskálódik ellenem.

— Miért áskálódna? — felelt Frank. — Nekem semmi közöm Birkett-hez. Mondja meg, miért gondolja, hogy baja van önnek és én fontolósa fogom venni a dolgot.

Weir hallgatott. Azután újra megszólalt: — Tehát ön azt hiszi, hogy a leány bűnös?

— Azt.

— Istenem! — kiáltott fel Weir. — Önben volt minden bizalmam. Ez a legsúlyosabb csapás. Barátomnak tartottam önt. Nincs is más senkim.

— Barátja voltam — mondta Frank.

Weir minden reménye és terve összedőlt, mint a kártyavár. — Nincs értelme, hogy tovább erőlködjem — mormolta.

Egy darabig csend volt. Azután Weir újra megpróbálta: — Frank, meg kell győződnöm önt,

hogy nincs igaza. Ha a leány ölte volna meg az apját, miért várt volna egy hétig az eltemetésével?

— Honnan tudja, hogy egy hétig várt?

— Hiszen csak reá kellett nézni a holttestre.

— Mikor látta a holttestet? — kérdezte csendesesen Frank.

Hideg futott végig Weir gerincén, hogy elszólta magát. Hasztalan próbálná jóvátenni. Hallgatott.

— Ön segített neki eltemetni?

Weir lehajtotta a fejét. — Igen.

— Birkett már elmondta, de saját szájából akartam hallani.

— Honnan tudta meg Birkett?

— Az a mestersége, hogy megtudja a dolgokat. — Valami keserűség felhőzte Frank arcát. — És ön barátságáról beszél — mondta. — Borzasztó érzés, hogy a barát becsapta az embert.

— Ismerem ezt az érzést — mondta Weir csendesesen. — De ez nem ugyanaz! — kiáltott fel hirtelen. — Nem azért hazudtam, hogy megcsaljam önt.

— Nehéz megbocsátani, ha egy barát hazudott az embernek — felelt Frank.

— Nem tehettem másként — mormolta Weir.

— Lehet. De akkor azután ne beszéljünk barátságáról... Egyébként tudja, hogy ezek után ön is bűnrészes.

— Tudom — felelt Weir apatikusan. — Csukjon le.

— Természetes. Ezért vártam önre. Álljon fel, hogy megmotozhassam.

Weir némán tűrte a megmotoztatást. Milyen jó volt, hogy ruhát váltott, mielőtt idejött.

Elindultak a sötét utcán. Kentville-ben nem volt villamos világítás. Mikor a nyomdához értek, Weir megkérdezte:

— Magammal vihetem a borotvámat és pár apróságot?

Folytatjuk.

Apróhirdetések

Billiárd asztal karamból, 6 dákóval és golyókkal eladó. Cim a kiadóban. a-2733-f

Kibérelnek Zomborban egy 8 méter hosszú 10 méter széles és 3.5 méter magas szövőipar gyakorlásához alkalmas heliséget. Lehet udvarban is. Ajánlatokat kérek Flórián utca 11 alá. a-2735-f

Iparos-tanoncnak adnám 15 éves két közeépiskolát végzett magas növésű fiatal teljes ellátással megállapodás szerinti időre. Esetleg kifutónak is elmenne. Megkeresések a Pálmai dohánytőzsdébe. a-2736

Telefonszámunk 2-07.